

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

**ОДЛУКА
О ОСНИВАЊУ ЦЕНТРА ЗА ЗЕЛЕНУ ЕКОНОМИЈУ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

У Крагујевцу, април 2023. године

Савет Универзитета у Крагујевцу, на основу чланова 16. и 58. Статута Универзитета у Крагујевцу (број: II-01-483 од 06.06.2022. године – пречишћен текст), сагласно Елаборату за оснивање Центра за зелену економију Универзитета у Крагујевцу, на предлог Сената (Одлука број: III-01-256/23 од 31.03.2023. године), на седници одржаној 11. априла 2023. године, донео је

ОДЛУКУ
О ОСНИВАЊУ ЦЕНТРА ЗА ЗЕЛЕНУ ЕКОНОМИЈУ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Члан 1.

Универзитет у Крагујевцу, полазећи од изазова зелене трансформације, као једног од начина да се одговори на климатске промене и ризике у погледу очувања животне средине, што захтева промене којима се постиже ефикасно коришћење ресурса укључујући и енергију, уз разумевање пословних модела и процеса дуж читавог ланца вредности, као и ланца снабдевања, и промене у начину на који се у правном и економског смислу третира индустријски отпад, **препознао је потребу** за потпуно новим научним и технолошким знањима и вештинама у читавом спектру академских дисциплина: економија, машинско и електротехничко инжењерство, финансије, правне науке, јавне политике, карбонско и зелено рачуноводство, итд. који би произвели потпуно нов профил експерата.

Потребне бројне модификације и адаптације у домену економије, јавних политика, технологије, финансијског сектора, су неопходне пре свега у области едукације кроз образовање потпуно новог профила експерата који би требало да буде едукован на универзитетима у Србији, тзв. “зелени менаџери”, који би имали капацитет да структурно разумеју потпуно нови пословни и правни амбијент и који би били обучени да преусмере интерне процесе у компанијама. Тренинг и едукација таквих кадрова један од највиших приоритета у самом језгру свеобухватне и комплексне зелене трансформације посебно из разлога што су ови експерти у овом тренутку веома ретки на српском тржишту рада.

Такође, с обзиром на огроман број компанија чије се пословање суочава са изазовом неопходних промена у погледу зелене агенде, постоји огромна потреба за високопрофесионалном и мултидисциплинарном консултантском подршком компанијама у домену циркуларне економије, декарбонизације њихових пословних и технолошких процеса и производа, сервиса карбонског рачуноводства, енергетске ефикасности.

Универзитет у Крагујевцу, уз подршку Привредне коморе Србије, користећи своје интерне потенцијале, превасходно, али не и искључиво, са Економског факултета и Факултета инжењерских наука, оснива Центар за зелену економију, (у даљем тексту: Центар) као посебну јединицу, без својства правног лица, који своју делатност обавља у оквиру делатности Универзитета у Крагујевцу.

Члан 2.

Седиште Центра је у Ректорату Универзитета у Крагујевцу, у ул. Јована Цвијића бб, Крагујевац.

За потребе обављања своје делатности (научних скупова и других видова научних дешавања) Центар може користити простор Ректората Универзитета у Крагујевцу, уз претходно одобрење Ректора Универзитета у Крагујевцу.

Члан 3.

Основна делатност Центра је истраживачко консултантска делатност која се заснива на потреби да се компанијама у шумадијском региону, али и широм Србије, понуди консултантска подршка у комплексном и захтевном процесу зелене трансформације.

Центар ће омогућити креирање мултидисциплинарних тимова који би могли да одговоре конкретним и хетерогеним захтевима компанија, остварујући тако један од стратешких циљева не само Владе Србије и града Крагујевца у домену индустријске политике и зелене трансформације, него и Универзитета кроз интензивирање сарадње између академских институција и реалног сектора и реализација трансфера знања у домену напредних технологија.

Центар ће комбиновати најбоље праксе из неколико научних области јер релативно нови појам зелене и циркуларне економије захтева другачију приступ у односу на традиционалну економију и инжењерске науке, као и константно истраживање и прилагођавање.

Члан 4.

Циљеви Центра су:

- Обезбеђивање високопрофесионалног консултантског сервиса у домену зелене и циркуларне економије превасходно компанијама, затим локалним самоуправама у шумадијском региону, али и у читавој Србији;
- Презентовање најбољих пракси у домену зелене економије;
- Обезбеђивање међународне размене знања и искуства у овом домену;
- Обезбеђивање брзог и ефикасног трансфера знања кроз посебно дизајниране семинаре и обуке, прилагођене посебним потребама компаније или групе компанија;

- Тренинг тренера у домену зелене економије;
- Организовање курса и обуке у конкретним областима;
- Аплицирање за интернационалне грантове и академске фондове, ради унапређења капацитета у академском и инфраструктурном смислу, и развоја технолошких капацитета, лабораторија и капацитета за експериментисање;
- Сарадња са компанијама и потенцијално заједничко аплицирање за интернационалне или националне фондове подршке;
- Развој технолошких капацитета за квантификовање емисије ЦО₂ и иновације у домену зелене и циркуларне економије;
- Укључење студената у рад Центра (простор за заједнички рад и напредну праксу);
- Учешће у развоју правног и стратешког оквира Републике Србије у области зелене и циркуларне економије;
- Промовисање зелене и циркуларне економије на свим нивоима.

Члан 5.

Делатност Центра је се може груписати на следеће активности:

у домену инжењерских питања и потреба

- Адаптација процеса производње и самог производа дуж читавог ланца вредности (укључујући одабир и употребу сировина, дизајн производа и делова, интеграцију и замењивост делова, интерну логистику, маркетинг и продају итд.);
- Пажљиви одабир материјала за сировину и паковање у складу са стандардима рециклабилности, редуковање CO₂ емисије;
- Редизајн сервиса производа или њихових делова;
- Имплементација решења из домена дигиталне трансформације за редукацију индустријског отпада и оптимизацију развоја производа и производње;
- Коришћење 3D решења у тестној фази нових производа или процеса да би се редуковао индустријски отпад и извршила оптимизација развоја производа и производње;
- Омогућавање генерисања и анализе базе података неопходних за зелену и циркуларну економију (напредна анализа података);
- Коришћење решења из домена вештачке интелигенције у комбинацији са решењима из домена зелене трансформације;
- Коришћење интернета ствари (Internet of Things) и Big Data;
- Коришћење софтвера за мапирање ESG стандарда дуж целог ланца снабдевања;
- Декарбонизација производних процеса;
- Решења из домена енергетске ефикасности;
- Мапирање потенцијала за индустријску симбиозу;

у домену економије

- Разумевање циркуларне економије дуж целог производног ланца вредности, као и ланца снабдевања;
- Разумевање нових пословних модела циркуларне економије;
- Разумевање карбонског рачуноводства и његове примене;
- Разумевање финансијских токова унутар компаније и нових потреба у контексту реструктурирања пословних модела;
- Прилагођавање циркуларности пословања новим пословним интересима;
- Промоција и поштовање новог циркуларног приступа;
- Разумевање нових потреба и погледа из перспективе потрошача;
- Укључивање грађана у активности циркуларне економије;
- Разумевање ESG ризика унутар компаније;
- Разумевање нових стандарда у приступу кредитирању;
- Разумевање убрзане промене правног и пословног оквира у ЕУ, поготово ЕУ таксономије;
- Разумевање и примена нових стандарда у домену декарбонизације, поготово Science Based Targets методологије;
- Разумевање и примена нових стандарда у домену нефинансијског извештавања, укључујући и CSDR;
- Разумевање нових Due Diligence стандарда и њихових директних консеквенци за компаније које послују у Србији, укључујући и Due Diligence Directive ЕУ као и ново усвојени закон о добављачима у Немачкој.

Члан 6.

Радам Центра руководи Управник кога именује Ректор.

Управник се именује на мандатни период од 5 година, са могућношћу поновног именовања.

Након оснивања Центра, Ректор врши прво именовање Управника самостално, а након тога приликом сваког следећег именовања уз прибављање претходног мишљења Управног одбора Центра.

Управник Центра обавља следеће послове:

- руководи радом Центра,
- организује начин рада и усклађује послове Центра,
- стара се о остваривању циљева и вршењу делатности Центра,
- подноси Универзитету Програм рада Центра на годишњем нивоу,
- подноси Универзитету годишњи Извештај о реализацији програма рада Центра,

- предлаже Универзитету доношење одлука од значаја за обављање делатности Центра,
- предлаже секретара Центра,
- ангажује сараднике Центра,
- обавља друге послове у складу са законом и општим актима Центра.

Ректор Универзитета може овластити Управника Центра да, у име и за рачун Универзитета, закључује правне послове за потребе обављања делатности Центра.

Члан 7.

Центар има Управни одбор, који чине представници Универзитета, Привредне коморе и представници експерата из области, а које на предлог Управника именује Ректор.

Чланови Управног одбора се именују из реда професора, научника и истраживача, експерата из земље и иностранства, чији је рад повезан са циљевима и делатношћу Центра.

За чланове могу бити именовани и представници домаћих и међународних организација, уколико је њихова делатност повезана са циљевима и делатношћу Центра.

Управни одбор односно његови чланови дају савете, сугестије и мишљења и пружају Центру помоћ приликом израде и реализације планираних активности у оквиру његове делатности.

Чланови Управног одбора могу бити ангажовани као сарадници на пројектима које реализује Центар.

Седнице Управног одбора сазива председник Управног одбора и могу се одржати у седишту Центра или електронским путем.

Управни одбор даје мишљење о кандидатима за Управника Центра већином од укупног броја гласова, на посебној седници коју сазива Ректор.

Број чланова Управног одбора, услови и начин именовања, трајање мандата и надлежност, уредиће се Правилником о раду Центра.

Члан 8.

Центар има секретара, кога на предлог Управника Центра именује и разрешава Ректор.

Секретар се именује из реда запослених на Универзитету у Крагујевцу.

Секретар се именује на мандатни период од 5 година, са могућношћу поновног именовања.

Секретар се стара о благовременом и уредном обављању правних, стручних, административних и финансијских послова Центра.

Ближи услови и начин именовања секретара Центра, послови које обавља, биће уређени Правилником о раду Центра.

Члан 9.

Стручне, правне, финансијске, административне и техничке послове за потребе Центра обавља стручна служба Секретаријата Универзитета у Крагујевцу.

На унутрашњу организацију Центра, начин рада, руковођења, обављања стручних, правних, финансијских, административних и техничких послова, као статус и начин ангажовања лица из става 1. овог члана, примењују се одредбе општих аката о организацији и раду стручне службе Секретаријата Универзитета у Крагујевцу, који доноси ректор Универзитета у Крагујевцу, у складу са законом.

Члан 10.

Центар ће за реализацију својих активности користити постојећу рачунарску опрему која се налази у Ректорату Универзитета из члана 2. ове Одлуке.

Опрема која ће бити стечена по основу реализације активности Центра, као и друга средства која Центар стиче обављањем делатности, у складу са одредбама ове Одлуке, власништво су Универзитета у Крагујевцу и воде се као његова основна средства.

Центар би требало да што пре добије адекватну и софистицирану веб презентацију у оквиру портала Универзитета у Крагујевцу, да би тако скренуо пажњу на своје постојање и придобио пажњу компанија, али и шире професионалне јавности.

На поменутом сајту би такође требало представити мултидисциплинарни и професионални капацитет Центра у смислу наставног особља који би био придружен Центру.

Члан 11.

Рад Центра ће се финансирати из средстава која Центар стиче обављањем своје делатности, из донација, поклона, спонзорстава и других извора у складу са законом, а у циљу обезбеђења финансијске одрживости Центра.

Средстава стечена обављањем делатности Центра водиће се на посебним девизним и динарским подрачунима Универзитета у Крагујевцу.

У случају пружања комерцијалних услуга трећим лицима, Универзитету припада 20% нето прихода а остатак прихода служи за покриће трошкова рада центра и за плаћање накнада за рад ангажованим лицима

О наменском трошењу средстава стара се Управник Центра.

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Универзитета www.kg.ac.rs

**САВЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Број: П-01-303/5

Дана: 11. априла 2023. године

К р а г у ј е в а ц

**ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Олга Ристић, ванр. професор